

nega. — Naš pevski zbor se je predstavil s temeljito pripravljenimi pesmicami; bo le res, da se »slavčiki« znova bude.

Raskrižje. V zavou sv. Janeza Nek. smo ustanovili nov tamburaški zbor, ki tvori društvo malih dečkov, kateri obiskujejo 4. in 5. razred osnovne šole. Bog daj dober napredek v vsakem oziru!

Središče ob Dravi. Ne pozabite si ogledati v Društvenem domu razstave o higijeni in o negi otroka! Tudi sosedje iz Ormoža, Sv. Miklavža, Sv. Bolfenka itd. boste gotovo imeli opravka v Središču, če pa drugega nimate, se splača pot, če greste tja in si ogledate razstavo. Žene, dekleta, ali se udeležujete tečaja?

Oplotnica. Naše Katoliško prosvetno društvo se pridno giblje; zadnjo pustno nedeljo je uprizorilo veselo igro »Rodoljub iz Amerike«, ki je prav dobro izpadla, sedaj pa pripravljajo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«. Tudi naša knjižnica lepo deluje pod vodstvom našega delavnega knjižničarja Tončka Oblonška.

Vojnik. Slomškova proslava se je pri nas vršila v nedeljo dne 15. svečana. Zbralo se je precej ljudi v posojilniški dvorani popoldne po večernicah, kjer je tovariš Kos najpoprej deklamiral Pregljevo pesem o Slomšku, potem pa je pevski zbor zapel pesem »Vesolja doma«. Vršila se je nato kratka otroška igrice, nakar nam je bogoslovni profesor g. dr. Jeraj orisal Slomška kot organizatorja, pesnika in rodoljuba. Zopet je pevski zbor zapel dve Slomškovi pesmi in slavnost se je končala. Kaj pomeni Slomšek za naš narod, tega bi se moral globoko zavedati vsak Slovenec.

*

Pisma iz Rusije.

Našim kmetom v pouk.

Zalostne razmere v Rusiji nam opisujejo tudi pisma, ki od tamkaj prihajajo v našo državo. Tu priobčujemo le nekaj pisem, ki so jih prejeli kazaki iz svojih rodnih krajev ob reki Kuban na severnem Kavkazu. Kazaki so bili jako zvesti carju, zato jih boljševiki hudo preganjajo kot svoje najbolj nevarne nasprotnike. Prvo pismo, katero navajamo, so pisali starši svojemu sinu kazaku v Jugoslaviji meseca decembra 1930. Glasi se:

Prvo pismo.

... »Novic je pri nas mnogo in mnogo, a ne smemo jih pisati. Do zdaj smo še živeli, a za zdravje ne sprašuj! Letina je bila tukaj srednja; posejanega je bilo malo, skoraj vsa zemlja je bila prazna, ker pri nas se dela kolhoz (skupno gospodarstvo). Pomladi so nam vzeli semena in, kdor ni hotel iti v kolhoz, so mu vzeli konje, ves inventar in niso pustili, da bi kaj sejal. Tako je ostala skoraj vsa stepa (ravnina) neobsejana. A zdaj so vsem, ki niso v kolhazu, naložili, da morajo dati dosti zrna. Vzamejo jim vse gospodarstvo in gospodarje same zaprejo v ječo. Izganjajo jih iz domov ter jih pošiljajo v mrzle kraje, kjer je silni mraz. Pri nas sedaj kmete zelo preganjajo. Mnogo je takih, ki so zapustili svoje domove in se razpršili na vse strani. Narod je razdeljen v bednjake, srednjake in kulake (velike kmete). Kulakov, ki so imeli po 6 in 7 konj, ni več, zato je pri nas zdaj revščina in jako hudo. Tvoj boter Pavel B... je že 7 mesecev v ječi, pa nihče ne ve, zakaj...«

Iz tega pisma se jasno vidi, da komunisti hočejo ob Kubanu uničiti vse boljše kmete. Zato jih zapirajo, gonijo v izgnanstvo in koncentracijske taborne ter jim jemljejo vso lastnino. Takih koncentracijskih taborov je v Rusiji že na desetine. Število kmetov v njih dosega že število 400.000 in z vsakim dnem raste, ker boljševiki smatrajo kmete za »socialno nevaren element«. Kmečki begunci, ki so zbežali zadnji čas čez rusko-poljsko mejo, pripovedujejo o življenju v teh taborih. V porečju Severne Dvine pri mestu Kotlas je taborišče, kjer je začasno zbranih približno 10.000 kmetov. Čakajo, da jih prepeljejo v druge kraje. Velik koncentracijski tabor je v lesovih pod vasjo Makarika na Severni Dvini. Tam se nahaja sedaj okrog 30.000 ljudi v 275 barakah, ki so bile v naglici narejene iz desk in hlodov. Ti kmetje sekajo in obdelavajo les v velikih gozdih. Za časa dela v gozdu dobi vsak na dan 600 gramov kruha, 30 gramov ka-

še, 6 gramov sladkorja in 75 gramov suhe ribe. To je vse in tudi plača za delo, ker druge plače ne dobijo. Oni kmetje, ki iz raznih vzrokov ostajajo v taboru in ne hodijo na delo, dobijo le polovico teh jedil. Velik tabor je tudi poleg Solvičegodska, kjer je okrog 50.000 izgnanih kmetov. V taboru poleg Velikega Ustjuga jih je 70.000 in v Luzi 15.000. A koliko jih je še v taborih v Sibiriji in na Soloveckih otokih!

Drugo pismo.

Iz drugega pisma, katero je pisal odrasli sin svojemu očetu kazaku v naši državi dne 12. decembra 1930, priobčujemo to-le: »Ukradli so mi dva vola in kravo. Tudi soseda Makova je bila okradena. Cel mesec sva skupaj iskala, a nič nisva našla. Voli so vredni 500 rubljev, krava pa 200 in še več. Novi čevlji stanejo 150 rubljev. Naložili so mi, da moram dati državi 13 pudov koruze (t. j. 208 kg), 15 pudov solnčnic, 10 pudov ajde, 3 pude prosa, 170 pudov krompirja in 30 pudov sena. — Pud je 16 kg naše teže. — Šel sem k občini in potožil svojo nesrečo, da bi mi kaj odpustili radi tega, a odpustili so mi le proso in ajdo. Kako bom za naprej delal, ne vem. Tukaj okrog vse propada.«

Iz tega pisma spoznamo, da je varnost v sovjetski državi zelo mala, ker so kar tri goveda ukradli enemu posestniku. Morda so jih pa državni organi sami ukradli? Strašno je tudi to, da boljševiki zahtevajo tako silne davke od kmetov. V takih razmerah kmet res ne more shajati, zato ni čudno, da vse propada.

Tretje pismo.

Tretje pismo, iz katerega priobčujemo par besed, je bilo spisano meseca avgusta 1930 ob reki Kuban: »Vse naše gospodarstvo je konfiscirano in izročeno kolhazu. Ozimnega žita smo imeli 7 desetin; vse so nam vzeli. Zdaj nimamo ne kruha, ne denarja. Goli in bosji smo. Živeti hočemo, a ne dajo nam živeti.«

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodiljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mične zgodbi za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

proti večeru mirno in brez kakega osumljenja razšli v odljudene kraje, odkoder so se bili natepli med poštene sejmarje.

Lipšinetovega Antoniča je pridržal Guzaj še pri sebi pri Mesarju. Zaupal mu je, kaj ga je doletelo v Podsredi in kako je sklenil, da se bo osvetil. On naj spi nocoj v Št. Petru. Jutri se naj vrača skozi Podsredo. Oglasi se naj na onem prokletu ponosnem županstvu s tem le pismom in priloženim denarjem. Pismo je bilo v nemščini in se je glasilo v slovenskem prevodu tako-le:

»Slavno občinsko predstojništvo
v Podsredi!

Podpisani trgovec s kožuhovino v Leobnu na Gornjem Štajerskem prosi slavno predstojništvo, naj blagovoli razglasiti dve nedelji zapored po glavni službi božji, da kupim žive mačke v trgu in iz okolice po 1.50 gld. komad. Prodajalci naj blagovolijo živali zapreti v hlev, pri Podreberšku, v krčmi nasproti prangerju v Podsredi. Odpeljal in plačal bom takoj vsako množino glede

kožuhovine znamenitih podsrečkih mačk v pondeljek zvečer po drugem preklicu. Prilagam denar za razglasitev v dobri nadi, da bo dovolj! Donašalec prošnje je moj zaupnik ter poverjenik, katerega dobro poznam ter mu zaupam izza dosedajnih tozadevnih kupčij.

V Leobnu, dne 4. septembra.

Mihael Walzinger l. r.,
trgovec s kožuhovino.

Podsrečki župan je prečital pisanje enkrat, dvakrat, zmajeval je z glavo, verjeti je moral, ker je bila priložena lepa nagrada za razglašenje, pisava lepo razločna in še povrh gotovo od bogatega nemškega trgovca. Bogznaj s čim vsem ljudje danes trgujejo. Mačkijih mrcin je po trgu ter po okolici več nego dovolj in zakaj bi siromašnejši svet nekaj ne zaslužil na tako brzo ter lahko roko. Obljubil je Lipšinetu, da se bo zgodilo po gospodovi želji in sta se razšla brez nadaljnjih pomislekov in povpraševanj. Antonič je še stopil v gostilno k Podreberšku, kateremu je raztol-

Iz tega pisma razvidimo, kako se go- di kmetom, ki nočejo iti v kolhoz. Ni- majo ne kruha in ne obleke. V Rusiji ljudstvo strada, v inozemstvu pa sov- jetska vlada pod ceno prodaja zrno. Značilno je, kar piše carigranski do- pisanik angleškega lista »Times«: »Iz gotovega vira je znano, da je sovjetska Rusija od 1. decembra 1929 do 1. avg. 1930 iz črnomorskih pristanišč izvozila 975.000 ton zrna, od tega 780.000 ton v Anglijo.« Toliko se izvozi, a v Rusiji ni kruha n. pr. v pristanišču Novoros- sijsk lani za noben denar ni bilo do- biti belega kruha. Sovjetom ni nič za rusko zemljo, nič jim ni za ruski na- rod, če je bos, strgan in lačen, njim je le za to, da dobijo denar za širjenje komunizma.

A. K.

*

Razkrižje pri Štrigovi. Z velikimi stroški si je prav lepo uredil svoje poslopje naš mlinar Slomšek. Zadel pa ga je huda nesreča. Dne 3. februarja mu je na večno zaspala njegova dobra žena Ljudmila, rojena Končan iz Žalca. Bila je zvesta in dolgoletna naročnica »Slov. Gospodarja«. O njeni priljubljenosti je pričal veličastni pogreb. Zalujoči mož izreka vsem udeležencem iskreno zahvalo!

Sv. Peter pri Mariboru. Za okrožno babico s sedežem pri Št. Petru je občinski odbor ime noval Ribič Terezijo. — Poročila sta se v pre- tečenem tednu Somer Mihael in Bračko Ma- rija. Naj bosta v zakonskem stanu srečna! — Na izpraznjeno mesto v občinskem zastopu je imenovan za občinskega odbornika Toplak Franc, posestnik in kovač iz Metave. — Sko- raj teden dni smo bili brez pošte radi obole- losti pismonoše. V takim slučaju bi se mo- ralo poskrbeti za pravočasno nadomestilo. — Tudi avtobusni promet je bil ustavljen vsled obilnega snega, tako da smo morali peš ma- hat v ali iz mesta. — Šentpeterčani, ne po- zabite si naročiti Mohorjevih knjig. Rok za

priglašenje bo skoro potekel. Število udov Mo- horjeve družbe mora v obširni šentpeterski župniji znatno narasti.

Št. Peter pri Mariboru. Županstvo je prejelo od kralj. banske uprave poziv na spomenico, ki se je dne 11. januarja t. l. predala po za- stopnikih občine gospodu banu, da ima sreski cestni odbor v Mariboru že nalog, da v naj- krajšem času razpiše oddajo del za nadalje- vanje zgradbe v odseku Nebova—Ložane. Z ozirom na to se vrši I. javna pismena licita- cija za oddajo gradbenih del prej omenjene ceste v četrtek, dne 5. marca t. l. ob 11. uri dopoldne pri okrajnem cestnem odboru v Ma- riboru. Uradni proračun znaša 1.441.128.25 D. Upamo, da se v tekočem letu uresniči naša dolgoletna želja in dovrši vožna cestna zveza nele za Št. Peter in sosedne kraje, temveč za cele zgornje Slovenske gorice!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Kako žalostno so zapeli šmarješki zvonovi in nas vabili s svo- jimi milimi glasovi v Vosek k hiši žalosti. Zbirali so nas okrog mrtvaškega odra, na ka- terem je počivalo truplo spoštovanega in u- glednega posestnika Petra Deučman. Da je bil daleč naokrog spoštovan in v čisljih, je pokazal njegov pogreb dne 20. svečana, kakr- šnega že dolgo nismo videli. In kako tudi ne bi, saj smo spremili na zadnji poti moža pra- vice in resnice, ki nikomur krivice storil ni in tudi ne želel. Ob odprtem grobu mu je za- pel moški zbor ganljive žalostinke, da nobeno oko ni ostalo suho. Tekle so solze iz srca v spomin moža, ki vreden pač najblažjih je sol- za. Ob prebrdki izgubi moža, očeta, ki zapu- šča ljubečo ženo ter sina in hčerko, jim izra- žamo iskreno sožalje! Darovalcem na sedmi- ni za sklad 160 Din za novo bogoslovje in pev- cem srčna hvala! Duh pokojnega pa naj ved- no živi med nami!

Sv. Martin pri Vurbergu. V vrsto tistih, ki so z letošnjim letom začeli okušati sladkosti in težave zakonskega življenja, sta stopila še tudi Ivan Pečar, vzgleden mladenič iz Spod. Korene, navdušen delavec v naših mladins- kih organizacijah, in Lojzika Stor, vrla mla- denka iz Zimice. Dne 15. svečana sta si v svetišču Sv. Barbare v Slov. gor. obljubila ve- čno zvestobo. Na novoporočenca naj rosi ne- beški blagoslov!

Sv. Martin pri Vurberku. Žalostno so zapeli zvonovi, ko smo spremili k poslednjemu po-

čitku našo dobro mater, zvesto ženo in skrb- no gospodinjo Marijo Ornik iz Zatežke vasi. V jeseni sta obhajala s svojim možem Juri- jem zlato poroko, sedaj pa je že ni več med živimi. Vsem, ki so se udeležili tako številne- ga pogreba, naj bode prisrčna hvala!

Vurberg pri Ptuj. Letos smo bili tako sre- čni, da smo spravili 11 parčkov pod zakonski jarem. 22 oseb broječa četa bi zavzemala pre- več prostora, ako bi jim hoteli vsakemu po- sebej čestitati, zato jim skupno kličemo: V sreči in zdravju na mnoga leta! — Vkljub te- mu veselju naši fantje niso pozabili našega Prosvetnega društva. Priredili so kar 2 pred- stavi, katerih se je udeležila velika množica občinstva, da je bila prostorna dvorana ved- no polna. Vsa čast gre našim vrlim fantom- igralcem, da so se potrudili in svoje vloge res prav dobro rešili. Fantje, le naprej po tako dobro začrtani poti! — Pri nas je padlo veli- ko snega. Toliko ga je bilo, da je nekatere borne kočice precej razmikastil. Bog za vsa skrbi, tudi za uboge tesarje, da se ne bodo v spomladi brezposelni sprehajali.

Ribnica na Pohorju. Slutnja mnogih, da bo za prvo polovico zima znatno popustila, zato pa v drugi polovici tem jače zaropotala, se je končno obistinila. Skoro meter debeli sneg je pokril po 10. februarju naše doline, mno- žine belih plasti po vrheh pa se merile še več. Nismo presenečeni niti zlovoljni, imajoč pred očmi obljubo starega ljudskega pregovo- ra: »Pust na polici — Velika noč na gorici.« V pomlad stavimo vse svoje upe, želeč si je zgodnje in lepe. — Letošnji predpust je zvalil pri nas znatno število samskega sveta v za- konski jarem. Kakšen je ta jarem, kaže ljud- ska beseda: Zakon je s strdjo pomazan križ, čim se strd polize, ostaja zakonskim samo še križ. — Tudi nas je obiskala gripa. Dasi je v nekaterih slučajih rada opasna, vendar pa smrtnih žrtev dosihmal ni zahtevala. — Ka- kor mnoge tudi nas ni prijetno zadelo vest o kuluku. Položaj je že tako dovolj težaven, da- jatev dosti, pa še pride pravilnik o kuluku.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Nekaj novega, g. urednik, vam vseeno moram poročati. Poseb- no slovesno ženitnino smo imeli v Partinju dne 3. februarja. Poročil se je mladenič Alojz Tašner z Marijino družbenico Treziko iz u- gledne Plojeve hiše. Pod gostoljubno streho njenih starišev so veseli gostje darovali 200

mačil na videz čudno kupčijo in plačal v naprej najemnino za hlev in še za prehrano onih mačk, ki bi bile prinešene pred odpremo, da ne bo za- grešeno mučenje živali.

To so poslušali tržani in okoličani dve ne- delji zapored, kar jim je preklicaval občinski be- rič izpred cerkve in jim zabičaval, da je razglas istiniten, ker Walzinger v Leobnu je bogata in znana tvrdka za nakup ter razprodajo sirovih kož ter kozuhovine.

Štirinajst je bilo v Podsredi več nego dovolj pomenkov o čudni mačji kupčiji, pri kateri bo izkupil marsikateri za prazen nič po en in pol goldinarja. So se pa tudi naši prekupci, ki so stikali za večkrat nepotrebno mačjo nadlogo da- leč naokrog.

Komaj so čakali zaželjenega pondeljka, ko se bo pripeljal oni nemški gospod, ki trguje z mačkami. Že v nedeljo popoldne se je oglasil pri Podreberšku Lipšenetov Antonič in pogledal, če si niso morda Podsrečani vendarle razpukšali glade prevare. Kaj še! Dva izbrani oddelka

v svinjaku sta že bila polna mačk vseh barv, ki so puhale ter prhale v nestrpni negotovosti, za- kaj so zaprte in kaj bo z njimi. Trgovčev predsel je zopet izginil z izgovorom, da mora po gospoda, ki se bo pripeljal po železnici do Št. Jurja in bo v pondeljek popoldne gotovo tukaj.

Kar s parom brzih konj je pridrdral trebu- šasti gospod Walzinger iz Leobna v lepi gornje- štajerski noši s težkim zlatim lancem od ene strani obilnega trebuha do drugega. Lep koleselj se je ustavil pred Podreberškovo krčmo nasproti prangerju. Gospod in Podsrečanom že znani spremljevalec sta izstopila in se podala na ogled mačkije robe, ki je bila natrpna že v treh od- delkih svinjaka. Trgovec je sporočil zbranemu in denarja željnemu občinstvu, da se lahko za par ur razide, ker mora počakati na veliki gajbi, ki vozita bolj počasi in v katere bo natrpal iz- borni mačkiji nakup. Ko bo blago prevzeto in v gajbah, bo plačal vsakemu od komada, kakor je bilo preklicano. Ljudje so razumeli zakasnenje prevoza in se razkropili po številnih trških krč-

Mostin, moštova esen- ca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kane-Wol- fran, Maribor, Sloven- ska ulica. 379

Učenca sprejme Miha Prelog, kovač v Slap- tincih, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 367

Zdravega in močnega fanta iz boljše hiše se sprejme v učenju. Me- sarija in prekajevalni- ca Franc Grobušek v Brežicah. 372

Organist in mežnar se sprejme. Naslov v u- pravi lista. 369

Kupim posestvo blizu železnice. Ponudbe na kavarno »Evropa« v Mariboru. 300